

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
معاونت فزنیکی و اجتماعی

طرح برگزاری

((آیین نودانشجویان))

بشن ورودی نودانشجویان سال تحصیلی

۱۴۰۲-۱۴۰۳

معاونت فزنیکی و اجتماعی

شهریور ۱۴۰۲

بسم الله الرحمن الرحيم

۱- مقدمه

با آغاز سال تحصیلی، حیات اجتماعی کشور بهاری می‌شود. جمعیت نوجوان و جوان کشور با شور و طراوتی وصف ناپذیر با آموزگاران و اساتید مجرب و عاشق که سودای رشد و شکوفایی ایرانی آباد و استوار را در ذهن و ضمیر خود دارند، همراه می‌شوند تا کلاس درس مدرسه و دانشگاه را رونقی تازه بخشند. صد البته در این بین برای نوآموزان مدرسه و دانشگاه که مایه فخر خانواده هایشان شده‌اند این آغاز، طراوت و معنایی مضاعف دارد. در تمامی کشورهای جهان این روز یک رویداد مهم تلقی می‌شود و نقش آن در ترسیم آینده و قوام بخشی به نهاد اجتماع و فرهنگ آن چنان است که به فراخور سنت‌ها و ویژگی‌های فرهنگی هر جامعه، آیین‌ها و مناسکی برای این آغاز ایجاد شده و هر ساله برگزار می‌شود و علی‌رغم اینکه با نام‌های متفاوتی خوانده می‌شود اما، فارغ از تفاوت نام‌ها، نفس برگزاری آن، بزرگداشت این آغاز و ایجاد شرایطی است که این ورود به مرحله مهم دیگری از زندگی را به یک رویداد تأثیرگذار تبدیل کند.

این آیین‌ها و مراسم اغلب در مقاطع مختلف تحصیلی، از پیش از دبستان تا دانشگاه، برگزار می‌شود اما، مراسم معارفه و آشنایی نودانشجویان با دانشگاه از مهمترین این رویدادهاست. زیرا در افق سنی نودانشجویان تازه وارد به دانشگاه، گذاری مهم از مرحله نوجوانی به جوانی نیز رخ می‌دهد. این گذار نمادی از استقلال نسبی افرادی است که با تغییر شرایطی اساسی در زندگیشان رو به رو می‌شوند. اهمیت این مرحله از زندگی اجتماعی و فرهنگی نودانشجویان در ابتدای ورود به دانشگاه در آن است، که زندگی و زیست دانشگاهی، شرایطی تازه و گاه ناشناخته را پیش روی ایشان می‌گذارد. این انتقال مهم در زندگی نودانشجویان جدید نیازمند برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها برای گذاری سالم، آرام و تدریجی است. بنابراین گذار از مدرسه، فضایی کوچک (با امکاناتی محدود، حضور نیمه‌وقت و البته با تنوعی نه چندان زیاد) به دانشگاه، فضایی نسبتاً بزرگتر (با امکاناتی به مراتب بیش‌تر، حضور تقریباً تمام‌وقت و تنوعی به نسبت وسیع‌تر) مستلزم برنامه‌ریزی‌های جدی و هدفمند است.

پس لازم است به این گذار به عنوان یک فرایند نگاه کرد؛ فرآیندی که «دانشگاهی شدن» را به عنوان یک هویت جدید در نودانشجویان پایه گذاری کند و آنها را در مسیر نهادینه سازی این فرهنگ به سوی آینده‌ای رهنمون شود که نتیجه‌اش ظهور انسانی دانشور و فرهنگ مدار باشد. نخستین گام این راه فرهنگی، طلوع زندگی جدید نو دانشجویان در هویتی دانشجویی و شناخت الزام‌های زیست دانشجویی است.

نخستین روزهای ورود به دانشگاه فرصتی شگفت‌انگیز در تحقق تدریجی یک دگردیسی روحی و شخصیتی به حساب می‌آید. نکته مهم زمینه سازی برای درک تفاوت از بودن در فضایی است که پیش از این در مدرسه تجربه کرده‌اند و باز یافتن خود در فضایی که «فرهنگ دانشگاهی» برای تبلور تازه شخصیتشان فراهم می‌کند. بی تردید نخستین معرفی دانشگاه اگر در چشم‌اندازی آینده‌گرا طراحی نشود، نودانشجوی تازه وارد به این فضای جدی، برای یافتن خود در آینده چالش‌های متعدد و بغرنجی را پیش رو خواهد داشت، و دانشگاه نیز برای راه‌گشایی و راهبری فرهنگی و همچنین فرهنگ سازی دانشگاهی هزینه‌های بیشتری را پرداخت خواهد کرد.

طبعاً برگزاری مراسم در آغاز سال تحصیلی برای نو دانشجویان می‌تواند حائز سه رویکرد اساسی باشد:

- افق بخشیدن

- و راهی کردن

آشنا سازی خود دو سویه کارکردی عمده خواهد داشت: نخست، آشنایی با امکانات فیزیکی و سخت افزاری، مکان‌ها و خدمات دانشگاه برای تحصیل، پژوهش و زندگی در محیط دانشگاه، و دیگر، آشنایی فکری و ذهنی نودانشجویان با آنچه که «فرهنگ دانشگاهی» دانسته می‌شود. این دوسویه آشناسازی باید مکمل یکدیگر باشند تا رفتار دانشگاهی در نوآمدها، به‌سامان و متناسب با ارزشهای خواستنی و پذیرفتنی دانشگاه شکل یافته و جاری شود.

افق بخشی، ترسیم چشم اندازی از زندگی خواهد بود که از منظر دانشگاه قابل تصور است. بی شک بخش عمده ای از اندوخته سرمایه فرهنگی دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها در زندگی اجتماعی، حاصل زندگی در دانشگاه و کسب معرفتی که از این فرصت ارزشمند فراهم شده است، می‌باشد. آیین ورودی دانشجویان تنها نباید موقوف به شکل دادن به حال باشد بلکه ضروری است که نشانه‌هایی از آینده‌ای دلپذیر و متعالی در جای‌جای این مناسک گنجانده شده و با ظرافت به آن تاکید شود. نمایش چهره‌های ماندگار دانشگاه و دانشمندان خردمند به عنوان ستارگان علم و ادب می‌تواند با تأثیرگذاری در ذهن و ضمیر نودانشجویان، آنان را متوجه آینده نه چندان دور خود سازد.

اما راهی کردن، بازشناخت ظرفیتی است از نیروی جوانی کسانی که آزمون ورودی دانشگاه را پشت سر گذاشته و مهیای رهسپاری به سوی آینده‌ای دیگر هستند. آنها در آشنایی اولیه و معطوف به افقی روشن، پای در راهی می‌گذارند که بدون همراهی استادان و اولیای خردمند دانشگاه ممکن نیست. راهی کردن نه تنها باید به عنوان مفهومی ذهنی، بلکه شایسته است به صورتی عملی در این مراسم تحقق پیدا کرده و چون یک تصویر نمادین در ایشان مجسم کند.

«آیین سازی» در برگزاری مراسم ورود نودانشجویان به دانشگاه، اهمیتی چندگانه دارد. نخست آن که این آیین جدای از کارکردهای عملی باید نخستین خاطره خوشایند دانشجویان باشد. خاطره‌ای بازگفتنی که تا سالیان بسیار در ذهن و زبان دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاه بازتولید و بازگفته شود. این امر تنها در ایجاد فضایی با طراوت و نشاط ممکن است که البته با برنامه‌ای ساختماند تحقق یافته و ارزشها و درونمایه‌اش را در قالبی زیبا، هنرمندانه و به یادماندنی عرضه می‌کند.

دوم آنکه در این آیین ضروری است «نماد»هایی تولید و از آنها بهره برداری شود که در آینده زیست دانشگاهی امکان بازتولیدشان وجود داشته باشد؛ نمادهایی که از خاستگاه، تاریخ و فرهنگ دانشگاهی برآمده و هر آینه هویت اصیل و پویای دانشگاه را بازتاب می‌دهد.

علاوه بر نمادهای برآمده از عناصر دین، دانش و فرهنگ، یکی از مهم‌ترین مفاهیم نمادساز این آیین «سفر» است؛ سفری در مسیر آگاهی، که گذار از ظلمت به نور، از خامی به پختگی، از نادانی به دانایی و از ابهام به حقیقت را در ذات خود دارد. این مفهوم «سفر» از الگوی معنایی و دینی دانش جستن از مهد تا لحد نیز دریافتنی است که غایتی انسانی و معنوی را پیش روی هر مسافر دانشجویی می‌گذارد. در الگوی «سفر» طی کردن راه، منزل به منزل صورت می‌پذیرد و دانشگاه یکی از مهم‌ترین مسیرهای است که دانشجو میان منزل مدرسه تا منازل دیگر زندگی پس از دانشگاه طی می‌کند. وهله‌ای که در آن طلایی‌ترین دوران زندگی، یعنی جوانی تجربه و ساخته می‌شود. این الگو از نقطه عزیمت آغاز می‌شود، با آزمون‌های آشنایی و گذر از مراتب طی می‌شود و در نهایت به ظهور قهرمان می‌انجامد. نودانشجویان عازمان این سفرند برای قهرمان شدن.

در این گذار مهمترین نکته یافتن ارزش هایی انسانی است که در سایه معرفت تجلی می یابد و آن را باید چون میثاقی در آغاز و انتهای راه همواره به یاد داشت. تاکید بر وفاداری به ارزش هایی انسانی که دانشگاه را گرانقدر و دانشگاهیان را در تاریخ و جامعه ارزشمند و مانا می کند. اگر بستن عهد و میثاق دوسویه میان دانشجو و استاد برای بقا در ارزشهای انسانی دانشوری در نماد سازی های آیین ورود لحاظ شود، امکانی زاینده و پاینده را هر چه بیشتر برای تداوم فرهنگ دانشگاهی تا پایان عمر دانشجو فراهم می کند.

شایسته است که در شکل و درونمایه این آیین، ضمن آگاهی بخشی درباره ضرورت خودیابی و تبلور انسانی و دانشورانه آن، بر نفی خودمحوری مفرط تاکید شود. اگر چه کوشش برای کسب منافع و رقابت سالم برای پیشی گرفتن از دیگران امکانی اخلاقی و انگیزشی است، اما فرهنگ دانشگاهی شامل وقف نمودن زندگی خود برای جامعه، میهن، علم و معرفت الهی نیز هست و از ارزش های جدایی ناپذیر زیست اصیل و گرانقدر دانشگاهی به شمار می رود. بهره گیری از اسوه های ایثارگری، از جمله شهدای دفاع مقدس، قهرمانان ملی و اجتماعی می تواند در تحقق و نهادینه سازی این فرهنگ موثر و مفید باشد.

پاسداشت دانشجویانی که با تلاش رتبه های برتر کنکور را کسب کرده اند و اهدای بسته های حمایتی و تشویقی ویژه ای که برای ایشان تدارک دیده می شود می تواند بخش جذابی از برنامه این آیین باشد. این پاسداشت حرمت نهادن به گذار از مرتبه پیشین به مرتبه کنونی نودانشجویان و نمادی از قدر دانسته شدن در مراتب دیگر زندگی پس از موفقیت های آینده در دانشگاه خواهد بود.

شایسته است در این آیین از لباس رسمی دانشگاهی استادان و دانشجویان، که عمدتاً در مراسم دانش آموختگی استفاده می شود، رونمایی و به گونه ای استفاده شود، تا نودانشجویان تصویری از پوشیدن پر افتخار این تن پوش زیبا در آینده داشته باشند. همچنین در بسته فرهنگی اهدایی به نودانشجویان، نشان دانشگاه، به عنوان عنصری ارزشمند و یادگاری ماندگار برای بهره بردن در آینده گذاشته شود.

شایسته است در این آیین از سرودهای رسمی دانشگاه ها با معرفی ویژه آن، برای ماندگار سازی شنیداری دانشگاه در ذهن نودانشجویان بهره برده شود.

هدف از طرح پیشنهادی برای برگزاری منظم «آیین نودانشجویان» اندیشیدن به تمهیداتی برای حفظ و تقویت نهاد دانشگاه و ایجاد هویتی مستحکم و مستقل برای نودانشجویان است، تا انگیزه ایشان برای فعالیت های دانشگاهی به نحو مطلوبی فزونی یابد. بنابراین لازم است تا از طریق برگزاری «آیین نودانشجویان»، فرآیند آشناسازی و مرتبط کردن نودانشجویان با بخش های مختلف دانشگاه صورت گیرد و برای آنها مشخص شود که دانشگاه چه قواعد و بایسته هایی دارد. چه فرصت هایی را در اختیار نودانشجویان قرار می دهد و نیز چه حقوق، تکالیف و مسئولیت هایی متوجه آنها است.

عناصر و ساختار متنوع این آیین برای نودانشجویان نشانه ای از مسئولیت پذیری دانشگاه درقبال برنامه ریزی برای اثرگذاری بیشتر و جلب مشارکت گسترده آنان نیز هست. با بهره گیری و تأکید بر عناصر و نشانه های فرهنگ ایرانی و اسلامی، می توان به «آیین نودانشجویان» غنای بیشتری بخشید.

۱. طرح پیشنهادی «آیین نودانشجویان»

الف. اهداف

به طور کلی می‌توان دستیابی به موارد زیر را به عنوان اهداف کلی «آیین نودانشجویان» در نظر گرفت:

۱. ایجاد نشاط و طراوت در نخستین روز حضور نودانشجویان در دانشگاه و ثبت خاطره‌ای ماندگار از آغاز تحصیل دانشگاهی
۲. ایجاد انگیزه و رغبت به جستجوی دانش و نیل به سوی جنبه‌های مثبت اخلاقی در آغازین روز دانشجویی
۳. تبیین چشم‌اندازی از آینده و تزریق امید و دید کلان نسبت به وضعیت کشور به نودانشجویان در ابتدای ورود به دانشگاه
۴. دغدغه‌مند کردن نودانشجویان نسبت به رویه‌های کلان علمی، تبیین نقش و جایگاه آنان در نقشه علمی کشور، ترسیم افق دانشوری و دریافت رمز فرزاندگی و ماندگاری با ارائه تصاویری از رخدادهای آینده به ایشان
۵. تبدیل این مراسم به آیینی مدون با ساختار مفهومی مبتنی بر آینده‌نگری و هدف‌محوری و تلاش برای ثبت آن به عنوان یک رخداد مبارک و همیشگی در تقویم دانشگاهی

ب. نحوه برگزاری

هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور متناسب با امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری موجود در فضای دانشگاه‌ها اقدام به برگزاری «آیین نودانشجویان» می‌کنند. ولی می‌توان پیشنهادهای را برای برگزاری هرچه بهتر این آیین طرح نمود که موارد زیر یکی از این پیشنهادات است. این پیشنهاد به طور کلی در قالب مراحل زیر قابل پیگیری است:

۱. آیین با ثبت‌نام از دانشجویان ورودی شروع می‌شود
۲. در ادامه دانشجویان در گروه‌های ۱۰ نفری سازماندهی می‌شوند.
۳. مسئولیت این گروه ۱۰ نفره به عهده یکی از دانشجویان برتر سنوات بالاتر دانشگاه است که به عنوان همیار مسئولیت هماهنگی برنامه‌ها را تا پایان مراسم به عهده خواهد داشت.
۴. بعد از تشکیل گروه‌ها، مسئول گروه تورهای دانشگاه‌گردی را آغاز می‌کند که پیش‌تر جزئیات آن مورد توافق مسئولان دانشگاه قرار گرفته است. نودانشجویان از طریق این تورها با فضاها و اماکن هویتی دانشگاه آشنا شده و توضیحات لازم را به ایشان ارائه می‌شود.
۵. ممکن است دانشگاه‌ها در مسیر حرکت نودانشجویان به سوی تالار برگزاری مراسم، با طراحی مراتب و مراحل از بازی‌های استراتژیک برای طرح مفاهیم خود در قالب همیاری‌های گروهی بهره بگیرند. در این وهله توجه به تقویت رابطه میان فردی و هم‌افزایی در روز نخست زندگی دانشگاهی می‌تواند در طراحی بازی‌ها ملاک قرار بگیرد.
۶. آراستن فضای بیرونی تالار برگزاری مراسم با نشان‌های دانشگاهی و گذر دادن دانشجویان از طاقی که قرآن بر آن نهاده شده است.
۷. سپس نودانشجویان به سالن برگزاری مراسم هدایت شده و با حضور هیأت‌رئیسه دانشگاه، «آیین نودانشجویان» به صورت رسمی آغاز می‌شود.

ج. ساختار

مراسم رسمی «آیین نودانشجویان» دارای بخش‌های مشخص با فرم و درون‌مایه ویژه است که از جمله آنان می‌توان موارد زیر را نام برد:

۱. آیین ورود و آغاز که شامل ورود دانشجویان و اعضای هیأت رییسه و استادان به «آیین نودانشجویان» می‌شود.
۲. تلاوت قرآن و پخش سرود جمهوری اسلامی ایران
۳. آیین «تصویر راه»

پس از قرائت قرآن کریم و سرود جمهوری اسلامی ایران، آیین «تصویر راه» اجرا می‌شود. این آیین می‌تواند با یک مضمونی نمایشی با الهام از طبیعت و فرهنگ ایرانی-اسلامی و با استفاده از مضامین فکری معطوف به دانش‌پژوهی و خودسازی اخلاقی برای نیل به آینده روشن و با لحاظ کردن ویژگی‌های زیباشناختی و هنری اجرا شود.

پیشنهاد می‌شود آیین «تصویر راه» در قالبی ترکیبی از ویدیوآرت، موسیقی و کلام (موسیقی فاخر ایرانی و اشعار گزیده شاعران بزرگ از جمله حافظ، سعدی، مولوی و...) اجرا شود تا ضمن تقویت هویت ملی، دانشجویان نسبت به وظایف دانشجویی خویش آشنا شوند.

۴. آیین «آوای دانشگاه»

این بخش از مراسم شامل ورود پرچم‌های دانشگاه و پخش سرود ویژه دانشگاه می‌شود که همراه با پرچم پرافتخار جمهوری اسلامی ایران بر روی سالن برگزاری مراسم نصب می‌شود. کیفیت پیشنهادی برای ورود پرچم‌ها به سالن بدین ترتیب است: تعدادی از دانشجویان فعلی دانشگاه (ترجیحاً با لباس دانش‌آموختگی و یا لباس سنتی شهر محل استقرار دانشگاه) از دو درب سالن وارد شده و پرچم‌ها را در سالن برگزاری «آیین نودانشجویان» نصب نمایند.

۵. سخنرانی رییس دانشگاه با مضمون القاء امید و نوید آینده‌ای روشن بر مبنای ارائه چشم‌انداز علمی و فرهنگی کشور؛ و توصیه به الله‌مداری، نظم، سخت‌کوشی، حریت و اخلاق‌مداری
۶. نمایش تصاویر و معرفی استادان به نام دانشگاه و تجلیل از آنان
۷. آیین «افق»

در این بخش از مراسم برای معرفی چشم‌انداز آینده به نودانشجویان، به دانش‌آموخته‌ای که لباس رسمی دانشگاه را بر تن دارد از سوی رییس دانشگاه، دانشنامه نمادین اعطا می‌شود تا در نتیجه آن نودانشجویان بتوانند با برنامه‌ریزی‌های اصولی و معطوف به هدف، توسعه فردی و اجتماعی خود را دنبال نمایند.

۸. اعطای نشان (آرم) دانشگاه به نودانشجویان

اهدا و الصاق نشان دانشگاه به عنوان یکی از نمادهای هویتی دانشگاه (برای تکریم، قدرشناسی و پاسداشت آن) بر لباس نودانشجویان حائز رتبه‌های برتر در آزمون سراسری و پذیرفته‌شده در دانشگاه توسط رییس دانشگاه

۹. پرچم سپاری به نودانشجویان

در یک فضای نمادین و شاداب، پرچم دانشگاه توسط نماینده دانشجویان سنوات بالاتر به نماینده نودانشجویان سپرده می‌شود

۱۰. قرائت میثاق استادان^۱

۱۱. قرائت میثاق دانشجویان^۲

۱۲. نیایش^۳

۱۳. آیین «یاد یاران»

پس از پایان مراسم، شرکت کنندگان در حرکتی نمادین بر سر مزار شهدای گمنام و یادمان شهدای دانشگاه حاضر شده و یاد و خاطره شهدا را گرمی می‌دارند.

۱۴. آیین یادمان

با حضور هیأت رئیسه، عکس یادگاری با نودانشجویان گرفته می‌شود.

۱۵. آیین نماز «نجوای عاشقانه»

پس از پایان برنامه و پخش اذان ظهر، هیأت رئیسه، استادان و دانشجویان در صفوف بهم پیوسته در نماز جماعت دانشگاه شرکت می‌کنند.

۱ - متن پیشنهادی میثاق نامه استادان در پیوست شماره ۱ موجود است.

۲ - متن پیشنهادی میثاق نامه دانشجویان در پیوست شماره ۲ موجود است.

۳ - متن پیشنهادی نیایش در پیوست شماره ۳ موجود است.

پیوست ۱: متن پیشنهادی میثاق نامه استادان دانشگاه

به نام خداوند بخشنده مهربان

هر سال را نوروزی است که طلیعه بهار است و رستاخیز طبیعت. دانشگاه را نیز هر ساله نوروزی است که گرچه در آستانه پاییز می‌رسد، اما سرآغاز رویشی است دوباره، بهاری است دل‌انگیز؛ بهار دانش و نوزایی خرد و تجدید ایمان به رستگاری بشر در سایه علم و اخلاق. این بهار، رستاخیز باشکوه و دوباره آگاهی است. دانشگاه سرزمینی است حاصل خیز و آبادان که در آن هر ساله بذر کاشته جوانه می‌زند، می‌روید و سرسبزی‌اش نه تنها خود، بلکه جهانی را خرم و پر حاصل می‌کند. هر سال در این بهار، حضور نوآمدهگان به این باغ، به این بهشت دیرپای دانش‌اندوزی، طراوت و جوانی دوباره می‌بخشد و باغبانان این پردیس دانشوری و دانش‌پژوهی نفسی به شادمانی می‌کشند، که زهی باز وقت خوش انسان پروری آمد. باز وقت پرورش و نگاهبانی از جوانه‌هایی رسید که در گرمای این بوستان دل‌انگیز هر روز بیشتر به سوی نور قد می‌کشند. در این دانشگاه پرقد که شاهد رویدن و بار دادن دانشمندان، هنرمندان و کاردندان بوده است هر کس که دستی بر این آتش داشته است و دارد، در آرزوی بلند خود روزی را چشم به‌راه است که جوانه‌های امروز، در فردایی نزدیک، پر بار بر دهند؛ و این اشتیاق را در خود می‌پرورند که در روز خرم، این حاصل زربین و شایسته را با طیب خاطر و دستانی گشاده به مردم با ایمان ایران عزیز و تمامی جامعه بشری هدیه کنند.

در خجسته روزی چون امروز که دانشگاه حضور نودانشجویان خود را جشن می‌گیرد و تمامی دانشگاه آکنده از سلام و خوش‌آمد به کسانی است که از آستانه آزمون سخت گذشته‌اند و به سخت کوشی خود مقام بلند «دانشجویی» پیدا کرده و عزت حضور در این عرصه زیبا و پرقد دانشگاهی را یافته‌اند، ضمن تبریک و شادباش این پیروزی و آرزوی پیشرفت روزافزون، ما مسئولان، استادان و تمامی کسانی که در دانشگاه فضای آموزش و پژوهش را فراهم می‌کنند عهد می‌بندیم که در سایه الطاف الهی، عنایت حضرت ولی عصر (عج) و در پرتو تابش نور هدایت‌گر دین مبین اسلام، تمامی اهتمام خود را در ایجاد بستری مناسب، امن و پر بار برای آموزش و پژوهش و پرورش جوانان توانمند جویای دانش و بینش و رستگاری به‌کار می‌بریم تا چشم‌انداز آینده میهن گرامی‌مان، چونان همیشه تاریخ پر عظمت‌ش همواره روشن درخشان و پرشکوه باشد.

این میثاق و عهدهی است میان ما، خداوند بزرگ، مردم سرافراز ایران و دانشجویان دانشگاه میثاقی که بر آن خواهیم ماند تا همیشه، تا آبادانی، سرافرازی، اقتدار و بلندمرتبگی همیشگی ایران بزرگ اسلامی‌مان. ان‌شاءالله.

پیوست ۲: متن پیشنهادی میثاق نامه نودانشجویان دانشگاه

به نام خداوند بخشنده مهربان

«دانشجویی» افتخار بزرگی است، زیرا جوای دانش بودن افتخاری است که ناقل شدن به آن به سادگی میسر نمی‌شود. از دیر باز تا کنون «دود چراغ خوردن» و «استخوان خرد کردن در راه دانش‌اندوزی» و «طی طریق و سلوک پرمخاطره» تعابیری بوده است که سختی و دشواری راه را نشان می‌دهد. اما سختی کار و دشواری راه هنگامی که مقصد دل‌پذیر و زیبا است، با حلاوت و شیرینی‌ای آمیخته است که هر رهروی دانش و معرفتی را بر آن می‌دارد که دشواری‌ها را صبورانه تاب آورد و هر فراز و نشیبی را مدبرانه پشت سر بگذارد.

هنگامی که هدف انسان دانشوری، آراستگی اخلاقی و رسیدن به شأن جانشینی خداوند (چنانکه پروردگار در بدو خلقت ما را بدان صفت نامیده است) باشد، روز بزرگی است. روزی که ما رشد خود را احساس خواهیم کرد؛ خواهیم دید که با گذشت هر روز دانش‌جویی و دانش‌پژوهی‌مان، دیدار اسرار آفرینش، حقیقت جهان، معنای بودن و هنر انسان شدن بیشتر میسر می‌شود. چشم‌های‌مان به رازهای درون آدمی و شگفتی‌های گسترده در کائنات گشوده می‌شود و نام‌هایی که خداوند در روز نخست به ما تعلیم کرده و دانش‌هایی که در ما ودیعه نهاده است یکایک بر ما آشکار می‌شود. هر روز ما جشنی خواهد بود که در آن بلوغ روزافزون خود را به سرور خواهیم نشست. هر روز ما روز شکفتن خواهد بود.

امروز طعم شیرین دانشجو بودن را می‌چشیم و پس از این نیز خواهیم چشید؛ ما احساس ناب شکفتن را درک کردیم و پس از این نیز درک خواهیم کرد. ما معنای «در راه بودن» را امروز دریافته‌ایم و هر چه بیشتر در خواهیم یافت. ما به لطف حق، روزی را خواهیم دید که عزم بلند، دستان خلاق و ذهن‌های پرورش‌یافته‌مان در خدمت خدا و خلق خدا خواهد بود.

در این روز بزرگ که آشنایی با محل دانش و اخلاق و تعهد در دانشگاه فراهم آمده است، ما دانشجویان با خداوند بزرگ و مردم شریف ایران و اساتید گرامی دانشگاه عهد می‌بندیم که وجود خود را صرف دانشجویی و دانش‌پژوهی کنیم و در کنار این امر مهم، دانش خود را به زینت ایمان به خدا، ادب و اخلاق، تعهد و انسان‌دوستی و خردورزی و میهن‌دوستی بیاراییم و در سایه الطاف خداوند کریم، عنایت امام عصر (عج) و دانش اساتید گرامی دانشگاه، راه ترقی را روزافزون بیماییم و گامی مهم در راه اعتلاء و پیشرفت میهن سرافرازمان بر داریم. این میثاق و عهدی است میان ما، پروردگار بی‌همتا، ملت شریف ایران و اساتید دانشگاه میثاقی که وفای به آن سعادت ما و ملت بزرگ‌مان و میهن گرانقدرمان و در نهایت رضایت خداوند متعال را در پی خواهد داشت. ان شاءالله.

پیوست ۳: متن پیشنهادی نیایش آیین نودانشجویان دانشگاه

بارالها؛

ما در راهیم، راهی که در آغازش خود ناتوان بودیم و تا انجامش نیز بی تو ناتوان خواهیم بود؛ جانمان دادی، در رحمت تا بدین روز پروردی، شور زندگیمان بخشیدی و توانایی آموختن و آموزاندن عطا کردی. تنهایمان مگذار که بی نگاه تو راه پیش رو تاریک است. تا بدان جا که رستگاری ماست نگاهت را از ما دریغ مدار.

پروردگارا؛

مارا به نور هدایت خود رهنمون شدی و اعجارت بر ما کلام تو و دانش مستور در آن است. در این روز که دانش بهانه ماست برای بودن در این جایگاه مقدس. نور هدایت و دست حمایتت را در پیمودن این راه خطیر از ما دریغ مدار.

خدایا؛

فرزانی را جاودانگی دانستی. رستگاری را جاودانگیمان دانستی. پیامت جستجوی معرفت تو بود ،

پویش در زمین و کاوش در آسمان و بینش در آفرینش. پای رفتنمان ده. شنوایمان کن. بینایمان کن. چنانکه نهمان را چون آشکار ببینیم و هر آنچه از ذهن و زبان و قلم ما می تراود انعکاس فیض تو باشد. فیض خود را از ما دریغ مدار.

کردگارا؛

خزانه معرفتت را بر ما گشوده‌ای. هر روز مرا می‌خوانی و گفته‌ای بر من مشتاقی. اشتیاق خواستنت را در من بیافروز و صدایم را رسا کن که بخوانمت. اشتیاق و اجابتت را از ما دریغ مدار.

خداوندا؛

کشتی هدایتت را برافراستی، بادبانش بر کشیدی و باد موافق در آن انداختی، به سوی بهشت جاودانه‌ات روانه کردی. بر عرشه بزرگان و فرزندان را گماشتی تا اشارتگر راه باشند. در این دریای پرتلاطم و پر بیم، براین کشتی نجاتمان جای ده. باد موافق را از ما دریغ مدار.

پروردگارا؛

آن که امید یافت تو را یافته است. آن که تو را یافت امید یافته است. امید در یافتنت را از ما دریغ مدار.